

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Сумська обласна державна адміністрація
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України
Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ: ГЛОБАЛЬНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ ЗМІН

Матеріали III Міжнародної
науково-практичної конференції

06–07 квітня 2016 року

Том 1

Суми
Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка
2016

УДК 378:005.591.6(082)

ББК 74.584я43

I 66

*Рекомендовано до друку вченою радою Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
(протокол № 8 від 22.02.2016 р.)*

Редакційна колегія:

А. А. Сбруєва – доктор педагогічних наук, професор (**відповідальний редактор**);

С. Б. Кузікова – доктор психологічних наук, професор;

Г. Ю. Ніколаї – доктор педагогічних наук, професор

О. І. Огієнко – доктор педагогічних наук, професор;

О. Г. Козлова – кандидат педагогічних наук, професор;

М. О. Лазарєв – кандидат педагогічних наук, професор;

О. В. Листопад – кандидат педагогічних наук, професор;

Ю. А. Бондаренко – кандидат педагогічних наук, доцент;

С. М. Кондратюк – кандидат педагогічних наук, доцент;

А. О. Полянничко – кандидат педагогічних наук, доцент;

Т. Б. Тарасова – кандидат психологічних наук, доцент;

І. А. Чистякова – кандидат педагогічних наук, доцент

Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний та національний виміри змін : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (06–07 квітня 2016 року, м. Суми). – Том 1. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.

ISBN 978-966-698-190-8 (повне зібрання)

ISBN 978-966-698-191-5 (том 1)

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний та національний виміри змін».

У частині першій матеріалів конференції розглядаються філософські та методологічні засади інноваційного розвитку вищої освіти; стратегії інноваційного розвитку вищої освіти в Україні та в світі; проблеми організаційно-педагогічного забезпечення інноваційного розвитку вищої педагогічної освіти в Україні та у світі; управління інноваційним розвитком вищої освіти в глобальному та національному контекстах; психологічні основи інноваційного розвитку вищої освіти.

УДК 378:005.591.6(082)

ББК 74.584я43

ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ТРЕНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ІГРОВИХ ВИДАХ СПОРТУ

У педагогічному розумінні готовність як потенційний стан особистості професійно підготовленого фахівця найбільш доцільно розглядати як теоретичну проблему, а також і як практично орієнтований підхід. Професійна готовність майбутніх учителів до майбутньої діяльності повинна активно формуватися в процесі навчання у вищому педагогічному навчальному закладі. Саме під час навчання закладаються основи педагогічної майстерності. Формування готовності майбутніх учителів до професійної діяльності, на думку А. Линенко [3], – це не лише ґрунтовні знання, уміння й навички практичної діяльності, а й належним чином сформовані педагогічна самосвідомість, інтерес до педагогічної діяльності та потреба в ній, мотиви діяльності, педагогічні здібності, професійно значущі якості майбутнього педагога.

У структурі готовності особистості майбутнього вчителя фізичного виховання важливе місце посідає професійна підготовка до виконання тренерських обов'язків у загальноосвітній і спортивній школі. Зокрема таку позицію висловлюють: Є. Закоłodна (ставлення студентів спеціальності фізичного виховання до педагогічної діяльності тренера); Д. Перепльотчиков (підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту до організації діяльності ДЮСШ); А. Сват'єв, (підготовка майбутнього тренера-викладача до професійної діяльності); О. Федик (формування здібностей до тренерської діяльності в майбутніх учителів фізичної культури).

Ми поділяємо позицію О. Антоненка [1] у тому, що професійна готовність майбутніх учителів фізичного виховання до роботи є закономірним результатом спеціальної підготовки, самовизначення, освіти й самоосвіти, виховання й самовиховання. Це – психічний, активно-дієвий стан особистості, система інтегрованих властивостей. Саме готовність регулює діяльність і забезпечує її ефективність. Вивчаючи особливості професійно важливих якостей майбутніх учителів фізичної культури, Н. Мухаметзянова [4] зазначає, що професійна підготовка передбачає формування психологічних знань, умінь і навичок самоврядування, психодіагностики особистісних властивостей, міжособистісних відносин. Подібну думку висловлює й В. Гайсіна [2], яка довела, що сучасна система професійної підготовки фахівця з фізичної культури, в основному, дає студентові певний обсяг знань і навичок, необхідних для методичної, викладацької та організаторської роботи. Однак, на думку науковця не беруться до уваги зміни, що відбулися в останні роки, а тому гостро постало завдання покращення якості професійних знань ті вмінь майбутніх фахівців.

Зміст професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури на сучасному етапі повинен бути зорієнтований на оволодіння студентами знаннями, вміннями й навичками щодо формування, збереження й зміцнення здоров'я в усіх його аспектах (духовному, психічному й фізичному), формування культури здоров'я своїх вихованців. Професійна готовність майбутнього учителя фізичної культури виступає як цілісний стан особистості, що виражає якісні характеристики її спрямованості, свідомості, професійної позиції, іміджу, рівня оволодіння професійно-педагогічними діями.

Професійну готовність майбутнього тренера до професійної діяльності розглядаємо як активну професійно-педагогічну позицію тренера, яка є передумовою активної інноваційної діяльності й наслідком його професійного саморозвитку. Готовність виступає умовою переходу до професійно-предметної діяльності, що визначається конкретними знаннями й уміннями, дозволяє застосувати накопичений досвід у фізичному вихованні для організації тренерської роботи з подальшою практичною деталізацією в конкретному виді спорту. Для того, щоб бути готовим до виконання професійної діяльності тренера з ігрових видів спорту, майбутній учитель фізичної культури під час навчання повинен оволодіти функціональною підготовленістю (знання, уміння, навички) в галузі організації навчально-тренувального процесу, мати відмінне здоров'я, сформовані особистісні якості й високий рівень працездатності, вести здоровий спосіб життя та кваліфіковано володіти технікою виконання фізичних вправ, системно проводити аналіз результатів своєї праці.

Отже, готовність тренера до професійної діяльності в галузі ігрових видів спорту представлена сукупністю певних педагогічних, інтелектуальних і рухових здібностей, а також складом конкретних знань, навичок і вмінь, що забезпечують успішність процесів навчання й виховання спортсменів, які виражаються в динаміці підвищення рівнів фізичної, технічної та психічної підготовленості. У структурі готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності з ігрових видів спорту виокремлено психологічний, науково-теоретичний, практичний, психофізіологічний і фізичний компоненти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антоненко О. В. Формування готовності майбутніх учителів фізичного виховання до роботи сучасній загальноосвітній школі / О. В. Антоненко // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2006. – № 10. – С. 79–81.

2. Гайсіна В. М. Совершенствование подготовки специалистов по физической культуре в дошкольных образовательных учреждениях / В. М. Гайсіна // Теория и практика физической культуры. – 2007. – №5. – С. 28–29.

3. Линенко А. Ф. Готовність майбутніх учителів до педагогічної діяльності / А. Ф. Линенко // Педагогіка і психологія. – 1995. – № 1. – С. 125–132.

4. Мухаметзянова Н. В. Особенности профессионально важных качеств будущих учителей физической культуры / Н. В. Мухаметзянова // Теория и практика физической культуры. – 2007. – № 5. – С. 30–32.

Slipenko V. O. Modern technologies of future teachers training of foreign language (theoretical aspects)	187
Терьохіна Н. О. Досвід США в підготовці педагогів для системи освіти дорослих	189
Фоломєєва Н. А. Альтернативні методики виховання голосу в системі вищої педагогічної освіти.....	191
Чень Чунься Лингвокультурный минимум для обучения китайских студентов-филологов профессиональному общению в социокультурной сфере	195
Чухно Л. А. Середньовічна та класична університетська традиція Німеччини	197

РОЗДІЛ 4. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ГЛОБАЛЬНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ КОНТЕКСТИ

Арістархов О. Атестація як один із шляхів мотивації педагогічних працівників у менеджменті освіти.....	200
Білокопитов В. І. Період структурно-організаційних змін у процесі забезпечення якості вищої освіти	202
Бугаєнко Т. В. Індивідуальний стиль професійної діяльності вчителя як інструмент ефективного менеджменту в освіті.....	204
Величко Н. А. «Лідер» і «керівник» у теорії управління.....	206
Глива Я. М. Неформальна освіта дорослих у контексті управління інноваційним розвитком.....	208
Іваненко Б. М. Управлінські методи формування оптимального соціально-психологічного клімату педагогічного колективу.....	210
Медведовська Д. О. Основні критерії якості вищої освіти: досвід Великої Британії	212
Нелін Є. В. Політика вестернізації України або знову про глобалізацію.....	214
Пшенична Л. В. Інновації управління як фактор підвищення конкурентоздатності	218
Сопотницька О. В. Педагогічні основи формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності в ігрових видах спорту.	221
Улановська А. С. Аналіз досвіду залучення Європейського студентського союзу до процесу забезпечення якості вищої освіти	223
Чернякова Ж. Ю. Управління самостійною роботою студентів-бакалаврів у контексті професійно-педагогічної підготовки.....	227
Чистякова І. А. Мережевий менеджмент у вищій освіті.....	229
Шаповалова О. В. Інноваційні підходи до управління якості освітнього моніторингу	231

РОЗДІЛ 5. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Al-Weshah A. Designing a personalized roadmap for academic progress in the United States: a case study of eAdvisor at Arizona State University	235
Гальцова С. В. До впровадження дисциплін вільного вибору	238
Галян О. І. Педагогіка суб'єктності як методологічна основа сучасного освітнього процесу.....	240

Наукове видання

Матеріали III Міжнародної
науково-практичної конференції

**ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ:
ГЛОБАЛЬНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІРИ ЗМІН**
(06–07 квітня 2016 року)

Том 1

Суми : Видавництво СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2016 р.
Свідоцтво ДК № 231 від 02.11.2000 р.

Відповідальний за випуск *А. А. Сбруєва*
Комп'ютерна верстка *І. А. Чистякова*

Підписано до друку 28.02.2016.
Формат 60x84/16. Гарн. Times. Папір офсет.
Друк ризогр. Ум. друк. арк. 15,6
Тираж 200 пр. Вид. № 8.

Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка
вул. Роменська, 87, м. Суми, 40002

Виготовлено на обладнанні СумДПУ імені А. С. Макаренка